

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

26 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:

președinte

Iurie Diaconu

judcători

Liliana Catan, Ion Guzun, Victor Burduh și Nicolae Craiu

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2019 în cauza penală privindu-l pe

Pogor Maxim XXXXX, născut la XXXXX, originar XXXXX și domiciliat temporar în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.08.2018 – 19.12.2018;

Instanța de apel: 16.01.2019 – 22.04.2019;

Instanța de recurs: 27.02.2020-26.05.2020.

Asupra recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni, sediul Central, din 19 decembrie 2018 Pogor Maxim a fost achitat de învinuirea adusă în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii și recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, stabilindu-i-se stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 10 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că:

Pogor Maxim, se învinuiește că el, la 27.08.2016, aproximativ la orele 20:30, aflându-se în ospetie la Bacinschi Mihail, locuitor al s. Pervomaisc, raionul Căușeni, fiind în stare de ebrietate alcoolică și având intenția de a sustrage în mod deschis bunurile altei persoane, la refuzul lui Fiodorov Veaceslav, locuitor al s. Pervomaisc, raionul Căușeni, de a-i da suma de 50 lei, în momentul când, Fiodorov Veaceslav a arătat că are doar o bancnotă cu nominalul de 20 euro, a sustras în mod deschis bancnota cu nominalul de 20 euro din mâna lui Fiodorov Veaceslav, refuzând să o restituie, părăsind imediat domiciliul lui Bacinschi Mihail, cauzând

lui Fiodorov Veaceslav o daună materială în proporții considerabile în sumă de 20 euro, care conform ratei oficiale a BNM la momentul comiterii infracțiunii constituie suma de 446,40 lei.

Aceste acțiuni ale lui Pogor Maxim, organul de urmărire penală le-a încadrat în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal – *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Pogor Maxim la 03.09.2016, între orele 08:00-13:00, având intenția de a sustrage pe ascuns bunurile altei persoane, prin forțarea lacătului, a pătruns în locuința lui Fiodorov Grigore, locuitor al s. Pervomaisc, r. Căușeni, de unde, a sustras o canapea la prețul de 1180 lei și o cuvertură de culoare cafenie la prețul de 70 lei, prin ce a cauzat părții vătămate Fiodorov Grigore o daună materială în proporții considerabile în sumă de 1250 lei.

Aceste acțiuni ale lui Pogor Maxim, instanța de judecată le-a încadrat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal – *furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune considerabile.*

2.1. Cu referire la episodul de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, s-a motivat că versiunea susținută de inculpat și partea vătămată că cei 20 euro au fost dați cu împrumut și nu au fost luați cu forța de și-a găsit confirmare, iar învinuirea adusă nu poate fi reținută deoarece partea vătămată și martorul Bacinschi Mihail nu cunosc limba română, nu le-au fost acordate servicii de translare, nu cunosc conținutul proceselor-verbale întocmite de reprezentanții organului de urmărire penală, prin urmare *cererea depusă de către partea vătămată Fiodorov Veaceslav* (f.d. 35, vol. I), *procesul-verbal de audiere a părții vătămate Fiodorov Veaceslav* (f.d. 37, vol. I) și *procesul-verbal de audiere a martorului Bacinschi Mihail* (f.d. 43, vol. I), au fost obținute prin încălcarea dreptului la interpret, fiind declarate probe inadmisibile.

Declarațiile martorilor Noroșian Nicolae și Ghilan Mihail (polițiștii ce au întocmit actele procesuale declarate nule) cât și argumentele acușării nu au fost reținute ca plauzibile odată ce, zi de zi în localitate partea vătămată și martorul comunică numai în limba rusă, iar de către procuror în ședința de judecată nu a fost probat contrariul.

2.2. Cu referire la epizodul de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, instanța de fond a stabilit ca dovedite starea de fapt și vinovăția inculpatului.

Inculpatul la evidență medicului psihiatru și narcolog nu se află și dubii referitor la starea psihică a acestuia nu au apărut, acesta a înțeles și a răspuns clar la toate întrebările formulate,

a efectuat înscrieri, a avut un comportament adecvat pe parcursul efectuării acțiunilor procesuale cu participarea sa (f.d. 80, vol. I).

Din extrasul din Registrul de Stat al Populației cu nr. 493213937 rezultă că Pogor Maxim în momentul comiterii infracțiunilor încriminate, avea vârsta de 31 ani, nu este căsătorit și nu are persoane la întreținere (f.d. 76, vol. I).

Anterior inculpatul a fost condamnat. Ultima condamnarea având-o prin sentința Judecătorei Căușeni din 09.12.2008 potrivit căreia i-a fost stabilită, în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, pedeapsă cu închisoare pe un termen de 7 ani și 6 luni, iar, în conformitate cu art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul parțial i-a fost adăugată pedeapsa aplicată prin sentința Judecătorei Căușeni din 22.10.2007, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 8 ani, în penitenciar de tip închis.

Prin sentința Judecătorei Căușeni din 22.10.2007, Pogor Maxim a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal la 5 ani închisoare și în baza art. 85 Cod penal la pedeapsa numită i-a fost adăugat prin cumul parțial pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătorei Comrat din 03.04.2007, prin care a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal și art.273 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare cu termen de probă de 5 ani (f.d. 61-88, vol. I).

Pogor Maxim și-a ispășit pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Căușeni din 09.12.2007 în anul 2015, prin urmare, ultima infracțiune a comis-o având antecedente penale nestinse.

La locul de domiciliu, inculpatul se caracterizează negativ (f.d. 90, vol. I).

Circumstanțe atenuante nu au fost stabilite, iar în calitate de circumstanță agravantă a fost reținută *săvârșirea infracțiunii de către o persoană ce se afla stare de ebrietate.*

Sanțiunea art. 186 alin. (2) Cod penal, prevede pedeapsa de alternativă cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani.

Astfel, găsimu-l vinovat pe inculpat și soluționând chestiunea cu privire la tipul și mărimea pedepsei, prin prisma art. 7, 61, 75-78 Cod penal, instanța a concluzionat că scopurile pedepsei penale vor fi atinse prin aplicarea pedepsei cu închisoare pe un termen de 10 luni, în penitenciar de tip semiînchis.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de achitare, în termenul și temeiul stipulat de art. 402-403 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat și inculpat.

3.1. Acuzatorul de stat Aurel Postică prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței în partea ce ține de achitarea inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal cât și în partea aplicării pedepsei pe episodul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, pronunțarea unei noi hotărâri prin care Pogor Maxim să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal și condamnat la închisoare pe un termen de 6 ani, cu amendă în mărime de 850 unități convenționale, iar în baza sancțiunii art. 186 alin.(2) Cod penal să-i fie aplicată pedeapsă cu închisoare pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, să-i fie aplicată pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 7 ani, în penitenciar semiînchis, cu amendă în mărime de 850 unități convenționale.

În motivarea cererii de apel s-a menționat că, instanța a făcut o apreciere eronată a circumstanțelor constatate în cadrul ședinței de judecată pe episodul acuzației aduse în baza art. 187 alin.(2) lit. f) Cod penal.

Apreciind declarațiile părții vătămate este cert că acesta cunoaște limba română, a făcut declarații diferitor polițiști referitor la același caz, ambii polițiști au notat aceeași informații ne având nici un interes în acest caz. În ședința de judecată Fiodorov Veaceslav a concretizat că cunoaște limba română că a învățat-o și la școală și faptul că a făcut declarații în limba română a fost confirmat de polițistul Nicolae Noroșian. Partea vătămată, dorind ca inculpatul Maxim Pogor să nu fie tras la răspundere penală și-a modificat declarațiile, iar pentru evitarea răspunderii penale pentru plângere falsă și declarații mincinoase ultimul a invocat că nu a înțeles conținutul declarațiilor și nu i-a fost asigurat traducător.

Partea vătămată putea să nu înțeleagă unii termeni procesuali, iar utilizarea rusismelor în exprimare nu denotă că el nu cunoaște limba română. Cunoașterea absolută a limbii română nu poate fi invocată nici de un vorbitor nativ al limbii române, care fiind audiat la fel poate să nu înțeleagă unii termeni juridici sau procesuali, limbajul uzual posedându-l la perfecție.

În circumstanțele expuse nu este necesar ca persoanei să-i fie acordat interpret sau traducător, urmând a-i fi explicat înțelesul acelor termeni ce nu-i sunt cunoscuți.

Procesul-verbal de audiere a lui Fiodorov Veaceslav la faza de urmărire penală nu conține termeni juridici, tehnici pe care el nu i-ar fi putut înțelege, limbajul utilizat fiind unul uzual. Din momentul faptului și până la depunerea plângerii a trecut 18 zile și în acest context ultimul nu putea invoca nerestituirea termen a datoriei într-o plângere depusă la poliție.

Acuzarea consideră că în circumstanțele constatate instanța urma să pună la baza probatorie declarațiile făcute de partea vătămată la faza de urmărire penală, ultimul depunând

plângere și făcând declarații în limba română, limbă pe care o cunoaște și o vorbește și să rețină argumentele aduse de acuzare în acest sens.

Raportând declarațiile martorului Mihail Bacinschi cu cele făcute de inculpat rezultă că ultimul a declarat că ei au consumat la martor vin pe care Pogor Maxim l-a procurat de la o vecină și în declarațiile sale făcute polițistului Ghilan Mihail martorul nominalizat declară similar. Acesta informație polițistul o putea afla numai de la martor, audierea învinuitului fiind efectuată mult mai târziu în cadrul urmăririi penale. Faptul că martorul este vorbitor nativ al limbii ruse nu înseamnă că urma să fie asigurat cu traducător a limbii române în cazul când cunoaște acesta limbă. Polițistul ce nemijlocit a făcut audierea a declarat că martorul a vorbit în limba română, însă cu accent.

Relatează că instanța de fond a considerat că martorului urma să-i fie acordat traducător, iar încălcarea acestui drept condiționează nulitatea procesului verbal de audiere a martorului.

Martorul în cauză la fel a făcut declarații ce diferă de cele făcute la faza de urmărire penală cu scopul de a-l dezvinovăți pe inculpat și totodată invocând necunoașterea limbii în care a fost întocmit procesul-verbal cu scopul evitării răspunderii penale pentru declarații mincinoase.

În nici un mod nu a fost încălcată procedura la audierea nici a părții vătămate și nici a martorului Mihail Bacinschi, aceștia cunoscând și vorbind ambii limba română, nu aveau nevoie de a fi asistați de traducător la audiere, chiar și în instanță aceștia răspundeau uneori până ca traducătorul să le traducă conținutul întrebării, în aceste circumstanțe instanța urma să pună la baza probatorie declarații făcute de partea vătămată Veaceslav Fiodorov și martorul Mihail Bacinschi la faza de urmărire penală.

Totodată ce ține de episodul prevăzut de art. 186 alin.(2) lit. b), c) Cod penal pedeapsa aplicată este prea blândă, fiind constatăte doar circumstanțe agravante și prezența antecedentelor penale nestinse, deci, instanța urma să aplice o pedeapsă mai aspră față de inculpat, ce ar condiționa corectarea comportamentului infracțional al acestuia.

3.2. Inculpatul prin apelul declarat a solicitat aplicarea art. 109 Cod penal pe învinuirea adusă în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, din motiv că paguba materială i-a fost restituită părții vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2019, a fost respins ca nefondat apelul acuzatorului de stat și admis apelul inculpatului și a încetat procesul penal în privința lui Pogor Maxim învinuit în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților, potrivit art. 109 Cod penal.

5. În partea descriptivă a deciziei instanța de apel a constatat că soluția instanței de fond, privind achitarea inculpatului pe episodul de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal și de condamnare în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, este una corectă, instanța de apel preluând concluziile expuse în pct. 2.1. și 2.2. a prezentei hotărâri și indicându-se la imposibilitatea reaudierii părții vătămate Fiodorov Veaceslav pe motiv că acesta nu se află pe teritoriul țării.

De asemenea, conform art. 109 Cod penal, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II–VI din Partea specială, și în cazurile prevăzute de procedură penală. Împăcarea este personală și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și până la retragerea completului de judecată pentru deliberare.

Conform art. 16 Cod penal, infracțiunea comisă de inculpat se clasifică ca infracțiune mai puțin gravă, fiind prevăzută pedeapsa maximă cu închisoare de până la 4 ani.

Conform art. 391 alin. (1) pct. (1) Cod procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă lipsește cerea părții vătămate, plângerea a fost retrasă sau părțile s-au împăcat.

Conform art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 285 alin. (1), pct. 1), 2), 4), 5) Cod de procedură penală, instanța de judecată, prin sentința motivată, încetează procesul penal.

Conform art. 285 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile în care plângerea a fost retrasă de către partea vătămată sau părțile s-au împăcat – în cazurile în care urmărirea penală poate fi pornită numai în baza plângerii prealabile sau legea penală permite împăcarea.

Iar, potrivit art. 276 alin. (5) Cod de procedură penală la împăcarea părții vătămate cu bănuitul, învinuitul, inculpatul în cazurile menționate în alin. (1), urmărirea penală încetează. Împăcarea este personală și produce efecte doar dacă intervine până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Astfel, infracțiunea comisă de Pogor Maxim este o infracțiune mai puțin gravă, părțile în ședința instanței de apel s-au împăcat, iar careva restricții în cauza penală dată, pentru procedura de împăcare prevăzută de Legea penală, în cadrul ședinței instanței de apel nu au fost stabilite, și, prin urmare, procesul penal în privința inculpatului învinuit în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal urmează a fi încetat.

6. Recurs împotriva deciziei instanței de apel a declarat procurorul Andronic Natalia, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului se invocă că:

✓ pe capătul de acuzare adus în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal instanța de apel doar a enumerat probele cercetate, redând conținutul acestora, fără a verifica minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, preluând concluziile instanței de fond, instanța de apel nu a dat apreciere faptului că probele administrate la etapa de urmărire penală (declarațiile inculpatului (f.d. 192-194, vol. I), părții vătămate (f.d. 37 și 40-41, vol. I) și martorul Bacinschi Mihail (f.d. 43, vol. I)) coroborează și se completează și confirmă că cei 20 euro au fost luați cu forța de la partea vătămată și nu au fost transmiși benevol, ca împrumut, fapt recunoscut și de Pogor Maxim.

De asemenea, nu a fost stabilită existența interesului pe caz a reprezentanților organului de urmărire penală, or pactul de sesizare a organului de urmărire penală și procesele-verbale de audiere conțin:

- termeni uzuali și nu juridici pe care nu i-ar fi înțeles partea vătămată și martorul Bacinschi Mihail, care chiar dacă sunt vorbitori de limbă rusă, posedă limba de stat, ei învățând-o în școală

și

- date care nu au fost cunoscute reprezentanților organului de urmărire penală decât prin declarare de către parte vătămată și martori și au fost relatate ulterior și de către Pogor Maxim la audierea în calitate de învinuit.

Fără motivare a fost lăsată și afirmația că se exclude versiunea nerestituirii un timp îndelungat a datoriei, or organul de urmărire penală a fost sesizat la 19 zile după săvârșirea infracțiunii, perioadă ce nu poate fi considerată excesivă;

✓ decizia instanței de apel este neîntemeiată și motivată inadecvat, interpretându-se eronat aplicarea art. 109 Cod penal.

Instanța de apel verificând cauza sub aspectul întrunirii exigențelor actului de împăcare, urma să aprecieze dacă în privința inculpatului pot fi aplicate prevederile art. 109 Cod penal, or Pogor Maxim anterior este condamnat, inclusiv pentru infracțiuni similare, antecedentul penal nefiind stins.

7. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, din considerentele arătate în contextul ce

urmează.

Soluția instanței de recurs se întemeiază, *în drept*, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată la această etapă a procedurilor.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia, or, se verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a comis erori de drept judecând cauza penală a lui Pogor Maxim și că se impune concluzia de rejudecare a cauzei de către instanța de apel.

În primul rând, art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală stipulează *că instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.*

Din dispozitivul deciziei recurate se desprinde faptul că instanța de apel a admis apelul inculpatului și *fără a casa sentința Judecătoriei Căușeni, sediul central, din 19 decembrie 2018 și a indica că pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță*, a încetat procesul penal intentat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal în legătură cu împăcarea părților.

Astfel, se constată că instanța de apel a adoptat o soluție ce nu corespunde rigorilor art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, la caz, asupra învinuirii aduse în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, producând efecte juridice 2 hotărâri judiciare contradictorii: una de condamnare a pedepsa cu închisoare și alta de încetare a procesului penal în legătură cu împăcarea părților.

De asemenea, dispunând încetarea procesului penal intentat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal pe motiv că părțile s-au împăcat, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că prevederile art. 109 Cod penal nu se aplică, or fazele următoare a judecării cauzei (apelul și recursul) sânt căi de verificare a temeiniciei și legalității hotărârii judecătorești, potrivit legii materiale și procesual penale și o cerință a împăcării nu a fost înaintată de Pogor Maxim și

partea vătămată Fiodorov Grigore în instanța de fond, iar conform art. 109 alin. (2) Cod penal *împăcarea produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și până la retragerea completului de judecată pentru deliberare*. Imposibilitatea de-a admite împăcarea părților la judecarea în ordine de apel și de recurs, rezultă din prevederile art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală potrivit căroră *în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen*.

În al doilea rând, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept adică odată exercitat produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, instanța având posibilitatea de a da o nouă apreciere probelor acumulate în dosar.

Potrivit jurisprudenței constante, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări. Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Respectiv, la judecarea apelului, instanța este în drept să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță precum și să administreze probe noi, pentru elucidarea adevărului și pentru formularea unei concluzii temeinice vis-a-vis de acuzația imputată inculpatului prin actul de învinuire și cel de sesizare a instanței.

Pentru corectitudinea judecării prezentei cauze, este imperios de a supune analizei și aprecierii toate probele acumulate în dosar. De altfel, în cadrul cercetării judecătorești se administrează probe anume pentru lămurirea faptelor și împrejurărilor importante, sub toate aspectele, în condiții de nemijlocire, publicitate și contradictorialitate, în scopul perceperii directe a probelor de către instanța de judecată pentru formularea opiniei asupra învinuirii aduse unei persoane.

Revenind la circumstanțele prezentei spețe, se constată că recurentul critică faptul că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor legale transpuse în dispoziția art. 101 Cod de procedură penală, concluzionând asupra nevinovăției inculpatului preponderent bazându-se pe versiunea înaintată de acesta, susținută de partea vătămată Fiodorov Veaceslav și martorul Bacinschi Mihail în instanțele de judecată fără a face o analiză și o apreciere probelor aduse în sprijinul învinuirii, prin coroborare, în ansamblu.

Din actele dosarului se adeverește că, achitându-l pe Pogor Maxim, instanța de apel nu a argumentat chestiunea cu privire la imparțialitatea declarațiilor făcute de martorii Noroșian Nicolai și Ghilan Mihail cu referire la cazul dat, or ei nu au cunoscut figuranții cauzei penale până la 27 august 2016 și nici după această dată, neavând nici o relație cu aceștia și neconstatându-se temeieri de acționare în scopul incriminării pe nedrept a unei persoane.

Mai mult ca atât, instanța de apel s-a focusat pe ideea nevinovăției lui Pogor Maxim în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, eșuând să efectueze o cercetare minuțioasă și multilaterală a tuturor circumstanțelor cauzei, neexpunându-se în nici un mod asupra **declarațiilor învinuitului potrivit cărora vina în cele incriminate o recunoaște și că a smuls din mână lui Fiodorov Viaceslav o bancnota de 20 euro, spunându-i că îi va întoarce banii ulterior** (f.d. 192-194, vol. I), **declarațiilor părții vătămate Fiodorov Veaceslav** din care rezultă că *Pogor Maxim i-a smuls din mână bancnota de 20 euro și a refuzat să i-o restituie, părăsind locul infracțiunii* (f.d. 37 și 40-41, vol. I) și **declarațiilor martorului Bacinschi Mihail** potrivit cărora *cei 20 euro ce aparțineau lui Fiodorov Veaceslav au fost sustrași în mod deschis de Pogor Maxim* (f.d. 43, vol. I), probe administrate în cadrul urmăririi penale, a căror conținut a fost semnat de persoana audiată, inclusiv la rubrica în limbă dorește să facă declarații și nu a fost contestat la finisarea urmăririi penale, când învinuitul, apărătorul acestuia și partea vătămată au făcut cunoștință cu materiale cauzei penale, nefiind făcută și o sesizare despre pretinse încălcări a drepturilor și libertăților cât și a incriminării pe nedrept a unei persoane nevinovate.

Din cele consemnate în decizie, rezultă că instanța de apel a stabilit ca veridice declarațiile inculpatului și a părții vătămate Fiodorov Veaceslav și a martorului Bacinschi Mihail făcute instanțelor de judecată, motivând că ele coroborează și completează, omițând să se expună asupra argumentului acuzării că versiunea nerestituirii datoriei în termen rezonabil se infirmă, or plângerea a fost făcută la scurgerea a 19 zile de la momentul săvârșirii infracțiunii și nu s-a dat apreciere afirmațiilor că partea vătămată Fiodorov Veaceslav și martorul Bacinschi Mihail, chiar dacă sunt vorbitori de limbă rusă, că posedă la nivel mediu limba de stat, învățând-o la școală și că cele indicate în plângere și procesele-verbale de audiere țin de un limbaj uzual și nu unul juridic, pentru a nu putea fi înțeles de către cei ce au confirmat veridicitatea celor indicate de reprezentantul organului de urmărire penală, contrasemnând actul procesual.

În concluzie, Colegiul specifică că pentru corectitudinea judecării prezentei cauze este important de a analiza minuțios toate probele acumulate în dosar, întrucât aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, iar justa apreciere contribuie

la elucidarea adevărului și la echitatea procedurii desfășurate pentru toate părțile la proces, or în decizia instanței de apel lipsește cu desăvârșire analiza și aprecierea probelor. Omisiunea instanței de apel de a face o analiză a probatoriului administrat și de a se expune argumentat asupra fiecărei probe în parte, este cu certitudine o lacună care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la această etapă a procedurilor urmând a fi înlăturată de instanța de apel, prin rejudecarea cauzei. Prin urmare, la caz, nu există o coroborare între probele aduse în susținerea învinuirii și cele prezentate în favoarea achitării inculpatului.

În consecință, procedând în asemenea mod, instanța de apel a admis încălcarea art. 6 § 1 al Convenției Europene, potrivit căruia „... orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, (...) a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa”.

Având în vedere cele expuse, se constată că chestiunile asupra cărora Curtea de Apel trebuia să se pronunțe, atunci când a conchis asupra nevinovăției inculpatului și a pronunțat o hotărâre de achitare în privința acestuia, nu au fost examinate în mod corespunzător, ca o chestiune de proces echitabil.

În rezumat la cele menționate supra, Colegiul Penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să prezinte raționamentele forte care au stat la baza soluției de achitare și că acționarea contrar prevederilor enunțate constituie eroarea de drept prescrisă de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, găsind întemeiate criticele titularului dreptului de recurs și în partea ce ține de insuficiența motivării deciziei adoptate de instanța de apel și consideră relevant de a puncta că, o hotărâre motivată, în sensul legislației naționale pertinente, precum și a jurisprudenței CtEDO, trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței la adoptarea soluției, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților în raport cu analiza probatoriului administrat în cauză. Totodată, urmează a se reține că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 CoEDO, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (hotărârea *Fomin versus Republica Moldova*).

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze probele administrate în cauză, să le dea o apreciere corespunzătoare cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Pogor Maxim XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 23 iunie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecător

Liliana Catan

Judecător

Ion Guzun

Judecător

Victor Burduh

Judecător

Nicolae Craiu